

МОТИВАЦІЙНА СКЛАДОВА ГРАМОТНОСТІ У ФІЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ І СПОРТІ УЧНІВ 8–9 КЛАСІВ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

Трачук С. В.

*кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання
Національний університет фізичного виховання і спорту України
вул. Фізкультури, 1, Київ, Україна
orcid.org/0000-0002-5580-0510
trachuk.sergiy@gmail.com*

Дєдх М. О.

*доктор філософії, доцент,
доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання
Національний університет фізичного виховання і спорту України
вул. Фізкультури, 1, Київ, Україна
orcid.org/0000-0002-1950-3412
marizakhar4enko@ukr.net*

Голуб В. А.

*кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
імені Тараса Шевченка
вул. Ліцейна, 1, Кременець, Тернопільська область, Україна
orcid.org/0000-0003-3123-7169
golub06va@ukr.net*

Довгаль В. І.

*кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
імені Тараса Шевченка
вул. Ліцейна, 1, Кременець, Тернопільська область, Україна
orcid.org/0000-0003-3802-5388
dovgal07@ukr.net*

Чень Ханьлін

*магістр кафедри теорії та методики фізичного виховання
Національний університет фізичного виховання і спорту України
вул. Фізкультури, 1, Київ, Україна
chen2021@ukr.net*

Ключові слова: мотивація, рухова активність, хлопці, дівчата, фізична культура.

В умовах сьогодення в китайському суспільстві постають проблеми зниження рухової активності, рівня фізичної підготовленості китайських школярів. Наслідки швидких темпів цифровізації – надмірне захоплення гаджетами та спілкуванням у соціальних мережах, інтернет-серфінг, відсутність зацікавлення в організованих заняттях рухової активності китайських учнів. У статті зазначено, що покращення рівня здоров'я китайськими школярами є пріоритетним серед мотиваційних установок на організовані заняття різними видами рухової активності у 8-му класі (66,67% і 73,33%) та 9-му класі (у хлопців і дівчат у 73,33%). У китайських хлопців визначено підвищення рівня фізичної підготовленості за результатами опитування 8-го класу (53,33%), тоді як у дівчат на другому місці визначено потребу в збільшенні впевненості в собі. На третьому місці серед визначених мотивів у 8-му класі китайські хлопці визначили підвищення впевненості в собі (40,00%), а у дівчат це рівень фізичної підготовленості (46,67%). Для китайських учнів 9-го класу для хлопців і дівчат є підвищення рівня фізичної підготовленості у відповідях 46,67% опитуваних. Виявлено вплив оточуючих на стимулюючу дію до участі в руховій активності, безпосередньо в організованих формах і видах рухової активності китайських школярів. Основним стимулом є підтримка та заохочення впливу однокласників і вчителів тренерів до занять фізичними вправами в китайських школярів 8-го класу (у хлопців 46,67% і 56,33% у дівчат) і 9-го класу (у хлопців і дівчат у 53,33% відповідях). Хлопці 8-го класу визначають і змагальний дух (40%), у дівчат цей вплив нижчий – 33,33%. Серед китайських учнів змагальний дух і змагання відзначено у 33,33% відповідей респондентів. Виявлено, що мотивація для покращення результату в китайських учнів 8-го класу (33,33 і 46,67% відповідно) та 9-го класу (по 46,67%) має вагомий вплив. Однаково висловилися про страх розчарувати тренера чи команду китайські учні 8-го та 9-го класів (у всіх класах та з урахуванням статі це по 13,33%).

THE MOTIVATION COMPONENT OF LITERACY IN PHYSICAL CULTURE AND SPORTS OF PUPILS IN 8–9 GRADES OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

Trachuk S. V.

*Candidate of Sciences in Physical Education and Sports, Associate Professor,
Head of the Department of Theory and Methods of Physical Education
National University of Ukraine on Physical Education and Sport
1 Fizkultury st., Kyiv, Ukraine
orcid.org/0000-0002-5580-0510
trachuk.sergiy@gmail.com*

Diedukh M. O.

*PhD, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Theory and Methods
of Physical Education,
National University of Ukraine on Physical Education and Sport
1 Fizkultury st., Kyiv, Ukraine
orcid.org/0000-0002-1950-3412
marizakhar4enko@ukr.net*

Holub V. A.

*Candidate of Sciences in Physical Education and Sports, Associate Professor,
Head of the Department of Theory and Methodology of Physical Education
Kremenets Regional Humanitarian and Pedagogical Academy
named after Taras Shevchenko
1 Lyceina st., Kremenets, Ternopil region, Ukraine
orcid.org/0000-0003-3123-7169
golub06va@ukr.net*

Dovgal V. I.

*Candidate of Sciences in Physical Education and Sports, Associate Professor,
Senior Lecturer at the Department of Theory and Methodology
of Physical Education
Kremenets Regional Humanitarian and Pedagogical Academy
named after Taras Shevchenko
1 Lyceina st., Kremenets, Ternopil region, Ukraine
orcid.org/0000-0003-3123-7169
golub06va@ukr.net*

Chen Hanlin

*Magister at the Department of Theory and Methods of Physical Education
National University of Ukraine on Physical Education and Sport
1 Fizkultury st., Kyiv, Ukraine
chen2021@ukr.net*

Key words: *motivation, motor activity, boys, girls, physical culture.*

In today's conditions in Chinese society, there are problems of decreasing motor activity and the level of physical fitness of Chinese schoolchildren. The rapid pace of digitization is the result of excessive fascination with gadgets and communication in social networks, Internet surfing, lack of interest in organized types of motor activity among Chinese students. The article presents that improving the level of health of Chinese schoolchildren is a priority among motivational attitudes towards organized classes with various types of motor activity in the 8th grade (66.67% and 73.33%) and 9th grade (for boys and girls in 73.33%). According to the results of the survey, among Chinese boys, an increase in the level of physical fitness was determined – 8th grade (53.33%), while among girls, in second place, the need to increase self-confidence was determined. In the third place among the identified motives in the 8th grade, Chinese boys identified an increase in self-confidence (40.00%), while for girls it was the level of physical fitness (46.67%). For Chinese students of the 9th grade for boys and girls, there is an increase in the level of physical fitness in the answers of 46.67% of respondents. The influence of others on the stimulating action to participate in motor activity, directly in the organized forms and types of motor activity of Chinese schoolchildren, was revealed. The main incentive is the support and encouragement of the influence of classmates and teacher coaches to engage in physical exercises in Chinese schoolchildren in the 8th grade (for boys 46.67% and 56.33% for girls) and 9th grade (for boys and girls in 53.33% of responses). Boys of the 8th grade also determine the competitive spirit (40%), in girls this influence is lower – 33.33%. Among Chinese students, competitive spirit and competition were noted in 33.33% of respondents' answers. It was found that the motivation to improve the result in Chinese students of the 8th grade (33.33% and 46.67%, respectively) and 9th grade (46.67% each) occupies a significant place of influence. Chinese students of the 8th and 9th grade expressed the same fear of disappointing the coach or the team (13.33% in all grades and taking into account gender).

Постановка проблеми. Давно визнано важливість впровадження вдосконалених шкільних програм фізичного виховання для забезпечення здорового зростання і благополуччя китайських дітей шкільного віку. Міністерство освіти Китайської Народної Республіки у 2017 році для зміни ситуації з фізичною активністю в школах виступило із загальнонаціональним закликком до трансформації китайської системи освіти в таких напрямках: зниження академічного навантаження, яке відчувають школярі, і збільшення часу, що витрачається на фізкультуру; реформування існуючої навчальної програми з фізкультури з акцентом на збільшення часу на MVPA в школі; створення внутрішньошкільних можливостей для того, щоб учні брали участь у фізичній активності [1, с. 210; 3, с. 158].

Поняття грамотності змінювалося на різних етапах розвитку суспільства та разом із підвищенням його культурних запитів. На сьогодні це поняття є поліморфним, складним за структурою та динамічним з погляду розвитку, зважаючи на постійні уточнення, що враховують виклики та запити сьогодення. Аналіз підходів і розроблених на їхній основі інструментів / методик дає змогу цілісно оцінити грамотність у фізичній культурі дітей шкільного віку [2, с. 68; 4, с. 98; 6, с. 60].

Вивчення грамотності у фізичній культурі і спорті є також серед запитів населення: для виявлення найліпших практик та освітніх програм; для оцінювання ефективності навчальних програм у кількісному еквіваленті; для відслідковування прогресу тощо.

Мета статті – визначити мотиваційну складову грамотності у фізичній культурі і спорті учнів 8–9-х класів Китайської Народної Республіки.

Для досягнення мети були використані такі **методи дослідження**: аналіз даних спеціальної літератури з проблеми дослідження; соціологічні (анкетування); методи статистичної обробки даних.

Дослідження проводилися на базі середньої школи Чженчжоу Гуанчен № 3 провінції Хенань у центральній частині КНР. У дослідженнях взяли участь 30 учнів 8-го класу, (n = 15 хлопців, n = 15 дівчат) і 30 учнів 9-го класу, (n = 15 хлопців, n = 15 дівчат).

Виклад основного матеріалу дослідження. Грамотність у фізичній культурі не є синонімом фізичного виховання й не обмежується ним. Вона радше є однією з його цілей, оскільки фізичне виховання у всьому світі має на меті виховувати ставлення до фізичної діяльності як до способу покращення здоров'я протягом життя. Крім того, вона може набуватися різними способами, включно із заохоченням і підтримкою з боку батьків, друзів, вчителів або за власним бажанням та особистим рішенням [5, с. 51; 7, с. 7; 8, с. 4].

За результатами анкетування у визначенні вподобань у виборі видів організованих занять руховою активністю китайськими школярами 8-го та 9-го класів були виявлені вікові та гендерні відмінності (табл. 1).

Для китайських хлопців, які навчаються у 8-му класі популярними виявилися такі види спортивних рухових активностей: біг / легка атлетика (40,00%); футбол (33,33%); пінг-понг, баскетбол, фітнес програми (26,67%).

Для дівчат 8-го класу у відповідях популярності спортивних рухових активностей: біг / легка атлетика (33,33%), плавання, танці, фітнес (26,67%).

У китайських учнів 9-го класу було визначено такі пріоритети в залученості до організованих занять руховою активністю. Для хлопців, які навчаються в 9-му класі, були заняття з: бігу / легкої атлетики (40,00%); футболу (33,33%); тенісу, фітнесу (26,67%).

Таблиця 1

Участь у фізичних заняттях з різних видів спортивної діяльності китайських школярів (n = 60), %

Види спортивної діяльності	8-й клас		9-й клас	
	Хлопці (n = 15)	Дівчата (n = 15)	Хлопці (n = 15)	Дівчата (n = 15)
Футбол	33,33	13,33	33,33	20,00
Баскетбол	26,67	6,67	26,67	13,33
Плавання	20,00	26,67	20,00	40,00
Теніс	13,33	20,00	26,67	20,00
Пінг-понг	26,67	13,33	6,67	6,67
Волейбол	20,00	20,00	13,33	13,33
Біг / легка атлетика	40,00	33,33	40,00	26,67
Танці	6,67	26,67	6,67	26,67
Фітнес	26,67	26,67	26,67	26,67
Інше	6,67	6,67	13,33	6,67

Для дівчат 9-го класу у виборі організованих занять були: плавання (40,00%); легка атлетика, танці плавання (в однаковому розподілі за відповідями).

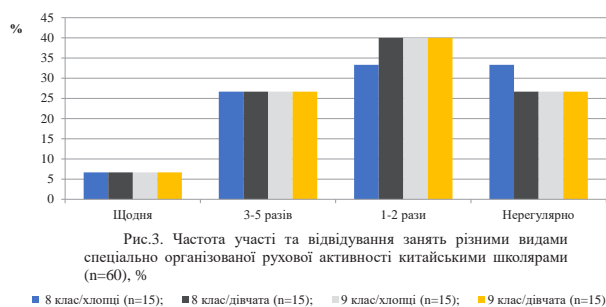
Відсоток відзначених відповідей стосовно інших видів організованих занять руховою активністю наведено в описовій таблиці 1.

Важливим у контексті попередньо розглянутого питання було і вивчення частоти занять організованими видами рухової активності, що зазначили китайські школярі.

Частота участі й відвідування занять різними видами спеціально-організованої рухової активності в китайських учнів 8-го класу в переважній більшості становить 1–2 рази на тиждень, у хлопців це 33,3% відповідей опитуваних, а у дівчат – 40,00%.

У 9-му класі регулярність занять різними видами спеціально-організованої рухової актив-

ності становить також 1–2 рази на тиждень, у 40% опитуваних респондентів (у хлопців і дівчат).

Звертає увагу низька залученість до регулярних занять організованою руховою активністю у всіх опитуваних респондентів 8-го та 9-го класів – на рівні 6,67% у відповідях китайських хлопців і дівчат 8-го та 9-го класів.

Про регулярні заняття різними видами організованої рухової активності в урочних та позаурочних формах діяльності в кратності 3–5 разів на тиждень зазначили по 26,67% опитуваних респондентів визначених класів, а це кожен третій китайський учень / учениця.

Цікавим для аналізу є вивчення поведінкових орієнтацій китайських школярів щодо причин нерегулярності занять організованими видами рухової активності.

Загалом у 8-му класі нерегулярні, епізодичні заняття відмітили 33,33% китайських хлопців і 26,67% китайських дівчат. У 9-му класі нерегулярні заняття зазначили у своїх відповідях 26,67% китайських хлопців і дівчат, що порівняно з учнями восьмого класу нижче.

Серед запропонованих поведінкових орієнтацій в контексті мотивації до занять було визначено: покращення рівня здоров'я та фізичної підготовленості, збільшення впевненості в собі, знайомство з новими друзями, робота в команді, зменшення навчального стресу, участь у змаганнях і конкурсах (табл. 2).

Покращення рівня здоров'я було визначено китайськими школярами пріоритетним серед мотиваційних установок на організовані заняття різними видами рухової активності у 8-му класі (66,67 і 73,33%) та 9-му класі (у хлопців і дівчат у 73,33%).

Підвищення рівня фізичної підготовленості за результатами опитування визначено в китайських хлопців 8-го класу (53,33%), тоді як у дівчат на другому місці визначено потребу в збільшенні впевненості в собі, що цілком закономірно для цього віку.

Потребує додаткових досліджень питання, чому в 9-му класі в китайських школярів (зустрічалося у 53,33% відповідей хлопців і дівчат) є мотив збільшення впевненості в собі, який можна трактувати як становлення а не занижену самооцінку.

Таблиця 2

Основні мотиваційні поведінкові орієнтації китайських школярів до участі в організованих заняттях руховою активністю (n = 60), %

Мотив	8-й клас		9-й клас	
	Хлопці (n = 15)	Дівчата (n = 15)	Хлопці (n = 15)	Дівчата (n = 15)
Покращення рівня здоров'я	66,67 (1)	73,33 (1)	73,33 (1)	73,33 (1)
Підвищення рівня фізичної підготовленості	53,33 (2)	46,67 (3)	46,67 (3)	46,67 (3)
Збільшення впевненості в собі	40,00 (3)	53,33 (2)	53,33 (2)	53,33 (2)
Знайомство з новими друзями	26,67	40,00	40,00	40,00
Роботи в команді	13,33	20,00	20,00	20,00
Зменшення навчального стресу	20,00	13,33	13,33	13,33
Участь у змаганнях і конкурсах	6,67	6,67	6,67	6,67
Інше	6,67	13,33	13,33	13,33

На третьому місці серед визначених мотивів у 8-му класі китайські хлопці визначили підвищення впевненості в собі (40,00%), тоді як у дівчат це рівень фізичної підготовленості (46,67%).

Серед китайських учнів 9-го класу для хлопців і дівчат зазначено підвищення рівня фізичної підготовленості у відповідях 46,67% опитуваних.

Серед мотивів із нижчим відсотковим внеском стосовно мотивів були: знайомство з новими друзями (у 8-му класі 26,67 і 40,00% опитуваних і по 40,00% у 9-му класі), робота в команді (13,33 і 20,00%; 20,00 і 20,00%), зменшення навчального стресу (20,00 і 13,33%; 13,33 і 13,33%), участь у змаганнях і конкурсах (по 6,67% у всіх відповідях по класах). Про інше зазначили 6,67 і 13,33% китайських школярів у 8-му класі і по 13,33% у відповідях китайських школярів у 9-му класі.

У рамках нашої роботи було здійснено спробу визначити стимулюючі та лімітуючі чинники впевненості в поведінкових орієнтаціях китайських школярів 8-го та 9-го класів під час занять організованою руховою активністю (табл. 3).

У рамках проведеного нами дослідження визначено стимулюючі та лімітуючі чинники впевненості в поведінкових орієнтаціях китайських школярів 8-го та 9-го класів під час занять організованою руховою активністю.

Таблиця 3
Стимулюючі та лімітуючі чинники впевненості в поведінкових орієнтаціях китайських школярів 8-го та 9-го класів під час занять організованою руховою активністю (n = 60), %

Твердження	8-й клас		9-й клас	
	Хлопці (n = 15)	Дівчата (n = 15)	Хлопці (n = 15)	Дівчата (n = 15)
Рівень впевненості				
Дуже впевнені	40,00	40,00	40,00	40,00
Є деяка впевненість	33,33	33,33	33,33	33,33
Невелика впевненість	20,00	13,33	13,33	13,33
Відсутня впевненість	6,67	13,33	13,33	13,33
Причини відсутності впевненості				
Страх розчарувати очікування інших	20,00	13,33	13,33	13,33
Невпевненість у своїх здібностях	26,67	20,00	20,00	20,00
Порівняння з іншими	13,33	6,67	6,67	6,67
Тренерський тиск	6,67	6,67	6,67	6,67
Соціальний тиск однокласників	20,00	13,33	13,33	13,33
Інші	13,33	6,67	6,67	6,67

Серед тих детермінант, які визначають рівень впевненості у відповідях опитуваних китайських школярів, дуже впевнені у своїх відповідях констатували із 60 опитуваних 40%. Також частка відповідей про деяку впевненість становила серед всіх опитуваних 33,3%.

Серед причин відсутності впевненості в китайських школярів визначено невпевненість у своїх здібностях у китайських школярів 8-го класу (26,67%), страх розчарувати очікування інших та соціальний тиск однокласників (у відповідях по 20%).

У учнів 9-го класу така тенденція за цим опитуванням (і у хлопців, і у дівчат), як невпевненість у своїх здібностях, відзначена у відповідях 20% визначеної групи з урахуванням статевих розбіжностей.

Було названо і причини відсутності впевненості китайськими школярами 8-го та 9-го класів. Серед значущих у хлопців 8-го класу невпевненість у своїх здібностях зазначена у відповідях 26,67% опитуваних. У дівчат 8-го класу та у всіх китайських учнів 9-го класу за цим твердженням у 20% опитуваних це також перепона. Можна виділити також, що соціальний тиск однокласників вважають високим 20% хлопців 8-го класу, і нижчий показник у решті відповідей опитуваних.

Також за даними анкетування було здійснено спробу у з'ясування впливу оточення на стимулюючу дію до виваженої участі в руховій активності,

безпосередньо в організованих формах і видах рухової активності китайських школярів (табл. 4).

Підтримка та заохочення визначені як основний стимул впливу однокласників і вчителів тренерів щодо занять фізичними вправами у відповідях китайських школярів 8-го класу (у хлопців 46,67% і 56,33% у дівчат) і 9-го класу (у хлопців і дівчат у 53,33% відповідей).

У відповідях хлопців 8-го класу визначається і змагальний дух (40%), у дівчат цей вплив трохи нижчий, про нього у відповідях відзначили 33,33%. Серед китайських учнів змагальний дух і змагання відзначено у 33,33% відповідей респондентів.

Важливо зазначити, що мотивація для покращення результату в китайських учнів 8-го (33,33 і 46,67% відповідно) і 9-го класів (по 46,67%) має вагомий вплив. Однаково висловилися про страх розчарувати тренера чи команду китайські учні 8-го та 9-го класів (у всіх класах та з урахуванням статі це по 13,33%).

Таблиця 4
Значення впливу однокласників і вчителів / тренерів до організованих занять фізичними вправами (n = 60), %

Впливи	8-й клас		9-й клас	
	Хлопці (n = 15)	Дівчата (n = 15)	Хлопці (n = 15)	Дівчата (n = 15)
Підтримка та заохочення	46,67	53,33	53,33	53,33
Змагальний дух і змагання	40,00	33,33	33,33	33,33
Соціальне спілкування та дружба	26,67	40,00	40,00	40,00
Мотивація для покращення результатів	33,33	46,67	46,67	46,67
Страх розчарувати тренера чи команду	13,33	13,33	13,33	13,33
Інше	6,67	6,67	6,67	6,67

Висновки. Дослідження сфери потреб і мотивів та фізичної грамотності китайських учнів 8–9-х класів до занять руховою активністю визначають: покращення рівня здоров'я було зазначено китайськими школярами пріоритетним серед мотиваційних установок на організовані заняття різними видами рухової активності у 8-му класі (66,67 і 73,33%) і 9-му класі (у хлопців і дівчат у 73,33%). Підвищення рівня фізичної підготовленості за результатами опитування визначено в китайських хлопців 8-го класу (53,33%), тоді як у дівчат на другому місці визначено потребу в збільшенні впевненості в собі, що цілком закономірно для цього віку.

Перспективи подальших досліджень будуть спрямовані на вивчення грамотності у фізичній культурі студентів коледжів та їх порівняння з отриманими даними в цій роботі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ван Сяофей. Особливості організації занять школярів з фізичного виховання в Китайській Народній Республіці. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*. 2017. № 49. С. 208–218.
2. Круцевич Т., Марченко О., Дедух М. Сучасні підходи до формування індивідуальної фізичної культури учнівської молоді в процесі фізичного виховання. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2021 № 2. С. 66–75. DOI: 10.32652/tmfvs.2021.2.66–75.
3. Москаленко Н. В., Яковенко А. В., Сидорчук Т. В. Фізичне виховання школярів у зарубіжних країнах (XX ст. – початок XXI ст.): [монографія]. Дніпро, 2020. 259 с.
4. Трачук С., Ген Янь, Мамедова І. Досвід тестування фізичної підготовленості учнівської молоді України Китайської Народної Республіки. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2020. № 4. С. 96–100. DOI: 10.32652/tmfvs.2020.4.96–100.
5. Трачук С., Ген Янь. Фізична активність учнів середньої школи Китайської Народної Республіки. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2021. № 4. С. 50–53. DOI: 10.32652/tmfvs.2021.4.50–53.
6. Трачук С., Пальчук М., Ген Янь, Ши Янь Цзе. Складові професійної компетентності вчителів фізичної культури Китаю. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2022. № 3. С. 59–63. DOI: 10.32652/tmfvs.2022.3.59–63.
7. Choi S.M., Sum R.K.W., Leung E.F.L., and Ng R.S.K. Relationship between perceived physical literacy and physical activity levels among Hong Kong adolescents. *PLoS One*. 2018. 13:e0203105. DOI: 10.1371/journal.pone.0203105.
8. Cohen K.E., Morgan P.J., Plotnikoff R.C., Callister R., and Lubans D.R. Fundamental movement skills and physical activity among children living in low-income communities: a cross-sectional study. *Int. J. Behav. Nutr. Phys. Act.* 2014. № 11: 49. DOI: 10.1186/1479-5868-11-49.

REFERENCES

1. Wang Xiaofei (2017). Osoblyvosti orhanizatsiyi zanyat shkolyariv z fizychnoho vykhovannya v Kytayskiy Narodniy Respublitsi [Peculiarities of the organization of physical education classes for schoolchildren in the People's Republic of China]. *Means of educational and research work*, 49, 208–218.
2. Krutsevich, T., Marchenko, O., Diedukh, M. (2021). Suchasni pidkhody do formuvannya indyvidualnoyi fizychnoyi kultury uchnivskoyi molodi v protsesi fizychnoho vykhovannya [Modern approaches to the formation of individual physical culture of schoolchildren in the process of physical education]. *Theory and methodology of physical education and sports*. 2, 66–75. DOI: 10.32652/tmfvs.2021.2.66–75.
3. Moskalenko, N.V., Yakovenko, A.V., Sydorochuk, T.V. (2020). Fyzychne vykhovannia shkoliariv u zarubizhnykh krainakh (KhKh st. – pochatok KhKhI st.): [Physical education of schoolchildren in foreign countries (XX century – beginning of XXI century)]: [monohrafiia]. Dnipro, 259 p.
4. Trachuk, S., Gen, Yan, Mamedova, I. (2020). Dosvid testuvannya fizychnoyi pidhotovlenosti uchnivskoyi molodi Ukrayiny i Kytayskoyi Narodnoyi Respubliki [Experience of testing the physical fitness of schoolchildren of Ukraine and the People's Republic of China]. *Theory and methodology of physical education and sports*. 4, 96–100. DOI: 10.32652/tmfvs.2020.4.96–100.
5. Trachuk, S., Gen Yan (2021). Fyzychna aktyvnist uchniv serednoyi shkoly Kytayskoyi Narodnoyi Respubliki [Physical activity of secondary school students of the People's Republic of China]. *Theory and methodology of physical education and sports*. 4, 50–53. DOI: 10.32652/tmfvs.2021.4.50–53.
6. Trachuk, S., Palchuk, M., Gen Yan, Shi Yan Jie (2022). Skladovi profesynoyi kompetentnosti vchyteliv fizychnoyi kultury Kytayu [Components of professional competence of physical culture teachers in China]. *Theory and methodology of physical education and sports*. 3, 59–63. DOI: 10.32652/tmfvs.2022.3.59–63.
7. Choi, S.M., Sum, R.K.W., Leung, E.F.L., and Ng, R.S.K. (2018). Relationship between perceived physical literacy and physical activity levels among Hong Kong adolescents. *PLoS One*. 13:e0203105. DOI: 10.1371/journal.pone.0203105
8. Cohen, K.E., Morgan, P.J., Plotnikoff, R.C., Callister, R., and Lubans, D.R. (2014). Fundamental movement skills and physical activity among children living in low-income communities: a cross-sectional study. *Int. J. Behav. Nutr. Phys. Act.* № 11: 49. DOI: 10.1186/1479-5868-11-49.